॥ गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत् ॥

Gaṇapatyatharvaśīrṣopaniṣat

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳ सस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ।
स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

om bhadraṁ karṇebhiḥ śṛṇuyāma devāḥ | bhadraṁ paśyemākṣabhiryajatrāḥ | sthirairaṅgaistuṣṭuvāṁ̐ sastanūbhiḥ | vyaśema devahitaṁ yadāyuḥ | svasti na indro vṛddhaśravāḥ | svasti naḥ pūṣā viśvavedāḥ | svasti nastārkṣyo ariṣṭanemiḥ | svasti no bṛhaspatirdadhātu | |

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

om śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ | |

ॐ नमस्ते गणपतये। त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि। त्वमेव केवलं कर्ताऽसि। त्वमेव केवलं धर्ताऽसि। त्वमेव केवलं हर्ताऽसि। त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि। त्वं साक्षादात्मासि नित्यम्॥ १॥

om namaste gaṇapataye | tvameva pratyakṣaṁ tattvamasi | tvameva kevalaṁ kartāsi | tvameva kevalaṁ dhartāsi | tvameva kevalaṁ hartāsi | tvameva sarvaṁ khalvidaṁ brahmāsi | tvaṁ sākṣādātmāsi nityam || 1||

ऋतं वच्मि। सत्यं वच्मि॥ २॥

ṛtaṁ vacmi | satyaṁ vacmi || 2||

अव त्वं माम्। अव वक्तारम्। अव श्रोतारम्। अव दातारम्। अव धातारम्। अवानूचानमव शिष्यम्। अव पश्चात्तात्। अव पुरस्तात्। अवोत्तरात्तात्। अव दक्षिणात्तात्। अव चोर्ध्वात्तात्। अवाधरात्तात्। सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात्॥ ३॥

ava tvaṁ mām | ava vaktāram | ava śrotāram | ava dātāram | ava dhātāram | avānūcānamava śiṣyam | ava paścāttāt | ava purastāt | avottarāttāt | ava dakṣiṇāttāt | ava cordhvāttāt | avādharāttāt | sarvato māṁ pāhi pāhi samantāt || 3 ||

त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः। त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः। त्वं सच्चिदानन्दाद्वितीयोऽसि। त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि। त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि॥ ४॥

tvaṁ vāṅmayastvaṁ cinmayaḥ | tvamānandamayastvaṁ brahmamayaḥ | tvaṁ saccidānandādvitīyo'si | tvaṁ pratyakṣaṁ brahmāsi | tvaṁ jñānamayo vijñānamayo'si || 4 ||

सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते। सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति। सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति। सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति। त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः। त्वं चत्वारि वाक्पदानि॥ ५॥

sarvaṁ jagadidaṁ tvatto jāyate । sarvaṁ jagadidaṁ tvattastiṣṭhati । sarvaṁ jagadidaṁ tvayi layameṣyati । sarvaṁ jagadidaṁ tvayi pratyeti । tvaṁ bhūmirāpo'nalo'nilo nabhaḥ । tvaṁ catvāri vākpadāni ।। 5।।

त्वं गुणत्रयातीतः। त्वं अवस्थात्रयातीतः। त्वं देहत्रयातीतः। त्वं कालत्रयातीतः। त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम्। त्वं शक्तित्रयात्मकः। त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम्। त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम्॥ ६ ॥

tvaṁ guṇatrayātītaḥ । tvam avasthātrayātītaḥ । tvaṁ dehatrayātītaḥ । tvaṁ kālatrayātītaḥ । tvaṁ mūlādhārasthito'si nityam । tvaṁ śaktitrayātmakaḥ । tvāṁ yogino dhyāyanti nityam । tvaṁ brahmā tvaṁ viṣṇustvaṁ rudrastvamindrastvamagnistvaṁ vāyustvaṁ sūryastvaṁ candramāstvaṁ brahma bhūrbhuvaḥ svarom ।। 6।।

गणादिं पूर्वमुच्चार्य वर्णादिंस्तदनन्तरम्। अनुस्वारः परतरः। अर्धेन्दुलसितम्। तारेण ऋद्धम्। एतत्तव

मनुस्वरूपम्। गकारः पूर्वरूपम्। अकारो मध्यमरूपम्।
अनुस्वारश्चान्त्यरूपम्। बिन्दुरुत्तररूपम्। नादः सन्धानम्।
संहिता सन्धिः। सैषा गणेशविद्या। गणक ऋषिः।
निचृद्गायत्री छन्दः। श्रीमहागणपतिर्देवता। ॐ गं गणपतये
नमः॥ ७॥

gaṇādiṁ pūrvamuccārya varṇādiṁstadanantaram | anusvāraḥ parataraḥ | ardhendulasitam | tāreṇa ṛddham | etattava manusvarūpam | gakāraḥ pūrvarūpam | akāro madhyamarūpam | anusvāraścāntyarūpam | binduruttararūpam | nādaḥ sandhānam | saṁhitā sandhiḥ | saiṣā gaṇeśavidyā | gaṇaka ṛṣiḥ | nicṛdgāyatrī chandaḥ | śrīmahāgaṇapatirdevatā | om gaṁ gaṇapataye namaḥ || 7||

एकदन्ताय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि।
तन्नो दन्तिः प्रचोदयात्॥ ८॥

ekadantāya vidmahe vakratuṇḍāya dhīmahi |
tanno dantiḥ pracodayāt || 8||

एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशमङ्कुशधारिणम्। रदं च वरदं हस्तैर्बिभ्राणं मूषकध्वजम्। रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवाससम्। रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं रक्तपुष्पैः सुपूजितम्। भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारणमच्युतम्। आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम्। एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः॥ ९॥

ekadantaṁ caturhastaṁ pāśamaṅkuśadhāriṇam | radaṁ ca varadaṁ hastairbibhrāṇaṁ mūṣakadhvajam | raktaṁ lambodaraṁ śūrpakarṇakaṁ raktavāsasam | raktagandhānuliptāṅgaṁ raktapuṣpaiḥ supūjitam | bhaktānukampinaṁ devaṁ jagatkāraṇamacyutam | āvirbhūtaṁ ca sṛṣṭyādau prakṛteḥ puruṣātparam | evaṁ dhyāyati yo nityaṁ sa yogī yogināṁ varaḥ || 9 ||

नमो व्रातपतये नमो गणपतये नमः प्रमथपतये नमस्तेऽस्तु लम्बोदराय एकदन्ताय विघ्नविनाशिने शिवसुताय श्रीवरदमूर्तये नमः॥ १०॥

namo vrātapataye namo gaṇapataye namaḥ pramathapataye namaste'stu lambodarāya ekadantāya vighnavināśine śivasutāya śrīvaradamūrtaye namaḥ || 10||

एतदथर्वशीर्षं योऽधीते। स ब्रह्मभूयाय कल्पते। स सर्वविघ्नैर्न बाध्यते। स सर्वतः सुखमेधते। स पञ्चमहापापात् प्रमुच्यते। सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति। प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति। सायं प्रातः प्रयुञ्जानः पापोऽपापो भवति। धर्मार्थकाममोक्षं च विन्दति। इदमथर्वशीर्षमशिष्याय न देयम्। यो यदि मोहाद् दास्यति। स पापीयान् भवति। सहस्रावर्तनाद्यं यं काममधीते। तं तमनेन साधयेत्॥ ११ ॥

etadatharvaśīrṣaṁ yo'dhīte | sa brahmabhūyāya kalpate | sa sarvavighnairna bādhyate | sa sarvataḥ sukhamedhate | sa pañcamahāpāpāt pramucyate | sāyamadhīyāno divasakṛtaṁ pāpaṁ nāśayati | prātaradhīyāno rātrikṛtaṁ pāpaṁ nāśayati | sāyaṁ prātaḥ prayuñjānaḥ pāpo'pāpo bhavati | dharmārthakāmamokṣaṁ ca vindati |

idamatharvaśīrṣamaśiṣyāya na deyam । yo yadi mohād dāsyati । sa pāpīyān bhavati । sahasrāvartanādyaṁ yaṁ kāmamadhīte । taṁ tamanena sādhayet ।। 11।।

अनेन गणपतिमभिषिञ्चति । स वाग्मी भवति । चतुर्थ्यामनश्नन् जपति । स विद्यावान् भवति । इत्यथर्वणवाक्यम् । ब्रह्माद्याचरणं विद्यान्न बिभेति कदाचनेति ॥ १२ ॥

anena gaṇapatimabhiṣiñcati । sa vāgmī bhavati । caturthyāmanaśnan japati । sa vidyāvān bhavati । ityatharvaṇavākyam । brahmādyācaraṇaṁ vidyānna bibheti kadācaneti ।। 12।।

यो दूर्वाङ्कुरैर्यजति । स वैश्रवणोपमो भवति । यो लाजैर्यजति । स यशोवान् भवति । स मेधावान् भवति । यो मोदकसहस्रेण यजति । स वाञ्छितफलमवाप्नोति । यः साज्य समिद्भिर्यजति । स सर्वं लभते स सर्वं लभते ॥ १३ ॥

yo dūrvāṅkurairyajati | sa vaiśravaṇopamo bhavati | yo lājairyajati | sa yaśovān bhavati | sa medhāvān bhavati | yo modakasahasreṇa yajati | sa vāñchitaphalamavāpnoti | yaḥ sājya samidbhiryajati | sa sarvaṁ labhate sa sarvaṁ labhate || 13||

अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग् ग्राहयित्वा। सूर्यवर्चस्वी भवति। सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासन्निधौ वा जप्त्वा। सिद्धमन्त्रो भवति। महाविघ्नात् प्रमुच्यते। महादोषात् प्रमुच्यते। महापापात् प्रमुच्यते। महाप्रत्यवायात् प्रमुच्यते। स सर्वविद्भवति स सर्वविद्भवति। य एवं वेद। इत्युपनिषत्॥ १४ ॥

aṣṭau brāhmaṇān samyag grāhayitvā | sūryavarcasvī bhavati | sūryagrahe mahānadyāṁ pratimāsannidhau vā japtvā | siddhamantro bhavati | mahāvighnāt pramucyate | mahādoṣāt pramucyate | mahāpāpāt pramucyate | mahāpratyavāyāt pramucyate | sa sarvavidbhavati sa sarvavidbhavati | ya evaṁ veda | ityupaniṣat || 14||

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः। भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳ सस्तनूभिः। व्यशेम देवहितं यदायुः।
स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः। स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः। स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

bhadraṁ karṇebhiḥ śṛṇuyāma devāḥ | bhadraṁ paśyemākṣabhiryajatrāḥ | sthirairaṅgaistuṣṭuvāṁ sastanūbhiḥ | vyaśema devahitaṁ yadāyuḥ | svasti na indro vṛddhaśravāḥ | svasti naḥ pūṣā viśvavedāḥ | svasti nastārkṣyo ariṣṭanemiḥ | svasti no bṛhaspatirdadhātu ||

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

om śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ||